

Familie Wijlaars

De blonde d'Aquitainefokkerij van Henny en Liny Wijlaars en hun kinderen Frank, Liza en Ilona is een echt familiegebeuren. Alle gezinsleden steken tijd in de verzorging van de koeien.

Beroep: **loonwerker (Henny)**

Ras: **blonde d'Aquitaine**

Aantal stuks: **75**

Aantal hectare: **7**

Henny Wijlaars gebruikt uitsluitend ki-stieren

Beloning voor fokkerijliefde

De blonde d'Aquitainefokkerij van de familie Wijlaars in Bergeijk groeide door eigen aanfok uit naar ruim 75 dieren. Voor de fokkerij maken de veehouders uitsluitend gebruik van ki-stieren. Henny Wijlaars: 'Met keus in ki-stieren houden we veel bloedspreiding.'

tekst **Jorieke van Cappellen**

Met vijf mensen in de stal zijn er helpende handen genoeg als de fotograaf van VeeteeltVlees foto's komt maken. De blonde d'Aquitainefokkerij van de familie Wijlaars in Bergeijk is een echte familieaangelegenheid waar Henny en Liny Wijlaars en hun kinderen Ilona, Frank en Liza veel tijd in steken. De fokkerij begon eind jaren tachtig met de aankoop van vijf vrouwelijke blonde d'Aquitaines. Uitsluitend door eigen aanfok groeide de veestapel door naar ruim 75 dieren. De afgelopen jaren investeerde de familie Wijlaars daarom in twee nieuwe vleesveestallen, waarvan de laatste vorig jaar gereedkwam. Een goede blonde fokken is het doel bij de

familie Wijlaars. 'Maar niet per se een keuringskoe', zegt Henny Wijlaars. 'Een ideale keuringskoe is hoog, breed en lang. Maar aan een mooi exterieur kun je niet zien of ze ook vruchtbaar is en een goede melkgift heeft.' Bovendien geeft een keuringstopper zijn of haar goede eigenschappen lang niet altijd door,ervaart Wijlaars. 'Een goede koe is een functionele koe die het vermogen heeft om te vererven. Dat is de reden waarom we alle koeien één of twee keer laten afkalven voordat we besluiten een dier weg te doen. Soms kun je je namelijk enorm vergissen. Een van onze kleinste koeien fokt op ons bedrijf de grootste dieren.' Jaarlijks worden er op het bedrijf van de

familie Wijlaars ruim dertig kalveren geboren. Van de mannelijke dieren wordt een aantal verkocht voor de dekdiens, de overige stieren worden afgemest.

Geen uniforme veestapel

Voor het dekken van de vrouwelijke dieren maakt de familie Wijlaars uitsluitend gebruik van kunstmatige inseminatie. 'Toen de kinderen klein waren, wilden we omwille van hun veiligheid geen stier tussen de koeien', legt Liny Wijlaars de keuze voor ki uit. 'Nu zijn de kinderen groot, maar we zijn ki blijven toepassen. Naar ons idee heeft ki veel voordelen ten opzichte van natuurlijk dekken.' Een belangrijke motivatie is het feit dat ki-stie-

ren getest zijn voordat ze op de markt komen. 'Je weet wat ze vererven en zo kun je per koe beter uitkiezen welke stier het beste bij haar past. Bij een natuurlijk dekkende stier moet je maar afwachten hoe hij vererft', vindt Henny Wijlaars. 'In de vleesveehouderij wil je elk jaar een gezond kalf. Vruchtbaarheid, een goede melkgift, afkalfgemak en ontwikkeling zijn bij de stierkeuze daarom heel belangrijk. Bovendien weet je bij ki zeker dat je koe ook echt gedekt is. Daar kom je bij natuurlijke dekking vaak te laat achter.' Ki vergroot ook de bloedspreiding binnen de veestapel, vindt Wijlaars. 'Wij hebben daardoor helemaal geen uniforme veestapel, maar verschillende typen dieren. Dat

werkt in ons voordeel bij het verkopen van stieren voor de dekdiens. De ene koper zoekt meer bevruchte dieren, terwijl een ander meer hoogtemaat wil fokken.' Met een prijs van 40 tot soms 70 euro per rietje is ki niet goedkoop. Henny en Liny Wijlaars bevestigen dit. 'We steken daarom veel tijd in het observeren van de koeien voor tocht.' Een tochtig dier wordt meteen genoteerd, waarna bij de volgende tocht de inseminatie volgt. Die methode blijkt succesvol. 'Een herinseminatie komt bij ons bijna niet voor', aldus Henny Wijlaars. 'We hebben zelfs een koe gehad die twaalf keer gekalft heeft en die twaalf keer vruchtig was bij de eerste inseminatie.' Het systeem is alleen mogelijk als iedereen in de stal zijn ogen goed openhoudt. 'Er zijn dieren die hun tocht nauwelijks tonen. Het tochtig zien doen we echt samen. Als wij er niet zijn, dan letten de kinderen scherp op in de stal.'

Kalf uitlokken

Tijdens de fotosessie in de stal laten de kalveren zich rustig op de goede plek zetten. 'We steken veel tijd in het mak maken van onze dieren', vertelt Liny Wijlaars. 'Zodra een kalf geboren is, komen we er meteen bij en we geven het dier de eerste week veel aandacht.' Henny Wijlaars vult aan: 'We horen wel eens dat bepaalde bloedlijnen vervelende dieren geven. Maar bij ons valt een slecht karakter niet op', vertelt Henny, die als hoofdberoep dagelijks bij een loonwerker werkt. 'Je moet uitlokken dat een kalf uit eigen beweging naar je toekomt. Een kalf zal je dan gaan vertrouwen. Daar heb je in de omgang veel profijt van, bijvoorbeeld bij

het insemineren. En een echte band met je dieren maakt fokkerij ook leuker.' De kalveren en zoogkoeien zijn gehuisvest in een aparte stal. De drachtige dieren en het jongvee vanaf een half jaar staan in de nieuwste stal, die sinds vorig jaar in gebruik is. Het is er goed toeven voor de dieren dankzij de halfopen wanden en hoge nok, die voor veel licht en frisse lucht zorgen. 'We kozen voor nieuwbouw vanwege ruimtegebrek in onze oude stallen. We willen de hoogdrachtige dieren graag apart kunnen zetten zodat ze in alle rust kunnen afkalven', vertelt Henny Wijlaars. De nieuwe stal voldoet optimaal aan deze wens. Met hekken zijn de stallen met stro eenvoudig in te delen. In de nieuwe stal is momenteel een helft gevuld met dieren. Komende winter zal de stal helemaal gevuld zijn als er dertig dieren afkalven.

Betere beloning

Voor de stal koos de familie Wijlaars bewust voor een vlakke vloer in de stal en een vrije overspanning van het dak. 'Mochten we er geen vleesvee meer in kunnen houden, dan is de stal nog voor vele doeleinden geschikt.' Duidelijk is dat goede blondes fokken de komende jaren het doel blijft. 'Het is wel jammer dat we het werk, dat we met liefde in de dieren steken, momenteel maar weinig terugzien in de kiloprijs', vindt Henny. 'Wij beschikken over zeven hectare grond en moeten voer aankopen. Met de huidige voerprijzen valt het niet mee om voldoende rendement te halen. Het produceren van Nederlands fokvee en kwaliteitsvlees zou wat dat betreft echt beter beloond moeten worden.' |

Licht en veel frisse lucht in de stallen van de familie Wijlaars

De zoogkoeien en hun kalveren genieten van de laatste herfstzon